

РЕШЕНИЕ

№ 3802

гр. София, 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 64 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: М.А П. ИЛЕВА

при участието на секретаря РУМЯНА Д. Г.А
като разгледа докладваното от М.А П. ИЛЕВА Гражданско дело №
20231110108540 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.124 ГПК.

М. Г. П. е предявил искове по чл.79, ал.1 ЗЗД, вр. чл.181, ал.1 ЗМВР, вр. чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР и чл.86, ал.1 ЗЗД срещу Дирекция „К*****“ при МВР и Министерство на вътрешните работи, в условията на солидарна отговорност, за заплащане на сумата от 4140 лева - произтичащо от служебно правоотношение задължение за заплащане на легова равностойност на храна за периода от 17.02.2020г. до 03.01.2023г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (17.02.2023г.) до окончателното плащане, както и сумата от 639,78 лева – обезщетение за забава в размер на законната лихва за общ период на забавата от 17.02.2020г. до 03.01.2023г.

Ищецът твърди, че със заповед № 8121К-6475/22.05.2018 г. на Министъра на вътрешните работи, считано от 01.06.2018 г., бил назначен на длъжност началник отдел „Електронна идентификация и услуги“, при Дирекция „К*****“ (*) при МВР, като със заповед № 8121К-14360/22.12.2022г. на министъра на вътрешните работи, считано от 03.01.2023г., служебното му правоотношение било прекратено. Сочи, че разпоредбата на чл.181, ал.1 ЗМВР е приложима и по отношение на държавните служители по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, какъвто е бил той през целия период от назначаването до освобождаването му в * при МВР и като такъв имал право да получава ежемесечно леговата равностойност на храната по чл.181, ал.1 ЗМВР.

Исковата молба частта, в която искът е насочен срещу Министерство на вътрешните работи е върната с определение от 05.09.2023г., което като необжалвано е влязло в сила.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника * при МВР, с който оспорва иска. Оспорва, че не е пасивно легитимиран да отговаря по предявените искове по съображения, че ищецът заемал длъжностите началник на отдел „Електронна идентификация и услуги“ и началник на сектор „Електронни услуги“ към отдел „Информационни системи“ при Дирекция „К*****“ (*) при МВР, която по силата на чл.37, ал.2 ЗМВР е самостоятелно юридическо лице и чийто ръководител нямал правомощия на орган по назначаването с функции да назначава и уволнява служители. Сочи, че орган по назначаването в настоящия случай е МВР и искът следвало да се насочи срещу него. По същество оспорва исковете, като изтъква, че изрично в Наредба № 8121з – 773/01.07.2015г. за условията и реда за осигуряване на храна или леговата й равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи е посочено, че наредбата се отнася само до служителите по чл.142, ал.1, т.1 и т.3 и ал.3 ЗМВР, като служителите по чл.143, ал.1, т.2 ЗМВР са изключени от обхвата й. Ищецът като служител по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР нямал право на храна

или паричната ѝ равностойност съгласно чл.181, ал.1 ЗМВР. Последната норма не намирала приложение спрямо служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР предвид нормата на чл.142, ал.4 ЗМВР, според която статутът на служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР се определя съгласно ЗДСл, а ЗМВР е приложим само относно конкретни норми, сред които не попада тази по чл.181, ал.1 ЗМВР. Нормата на чл.181, ал.3 ЗМВР урежда право на безплатна храна само за служители, заети с дейности, свързани със специфичен характер на труда, каквито нямало доказателства ищецът да е извършвал. В издадените от министъра на вътрешните работи заповеди на основание чл.181, ал.4 ЗМВР, с които ежегодно през процесния период се определя на размер на паричната равностойност на сумите на доволствията по чл.181, ал.1 – 3 ЗМВР, изрично било посоченото, че левовата равностойност на храната се дължи единствено на служителите по чл.142, ал.1, т.1 и т.3 и ал.3 ЗМВР. Последното сочело, че служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, сред които и ищецът, били изключени от обхвата на заповедите. Това било законосъобразно, защото посочената категория служители на МВР били изключени и от обхвата на Наредба № 8121з – 773/01.07.2015г. Нормата на чл.181, ал.1 ЗМВР не следвало да се разглежда изолирано, а само в съответствие с останалите норми на същия закон.

Софийски районен съд, като взе предвид предявените искове, възразенията срещу тях и доказателствата по делото, намира следното:

Безспорно е по делото, а от приетите по делото писмени доказателства (заповед № 8121К – 6475 от 22.05.2018г. на министъра на вътрешните работи – л.7, заповед от 22.12.2022г. на министъра на вътрешните работи – л.8 и кадрова справка от директора на * – л.42), се установява, че считано от 01.06.2018г. със заповед № 8121К6475/22.05.2018г. ищецът е бил назначен по служебно правоотношение при ответника - Дирекция „****“ (*), което е прекратено на 03.01.2023г. със заповед № 8121К – 14360/22.12.2022г. През процесния период последователно без прекъсване ищецът е заемал различни длъжности в *, като е бил държавен служител от категорията по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР.

По въпроса за пасивната материалноправна легитимация на ответника Дирекция „****“ (*) съдът намира следното : Както се посочи по – горе, в процесния период заеманите от ищеца длъжности са в *, която структура на МВР е юридическо лице съгласно чл.37, ал.2 ЗМВР. По аналогия на нормата на чл.61, ал.2 КТ, която следва да намери приложение и при служебното правоотношение (в този смисъл е решение от 27.01.2016г. по гр.д. № 3330 по описа за 2015г., IV ГО, ВКС) същото е възникнало между ищеца и структурата, в която изпълнява служебните си задължения, а именно *, независимо, че орган по назначаването е друг – министъра на вътрешните работи. * като юридическо лице разполага и с процесуална провосубектност съгласно чл.27, ал.1 ГПК. При това именно ответникът * е адресат на парични задължения, произтичащи от служебното правоотношение с ищеца.

Спорен по делото е въпросът дали в качеството си на държавен служител по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР ищецът има право на безплатна храна съгласно чл.181, ал.1 ЗМВР.

Разпоредбата на чл.181, ал.1 ЗМВР гласи, че на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Към процесния период ЗМВР предвижда три категории служители в МВР, чийто статут се урежда по различен начин, а именно : 1/ държавни служители – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; 2/ държавни служители и 3/ лица, работещи по трудово правоотношение. Статутът на държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, както и на служителите по чл.142, ал.3 ЗМВР се урежда по ЗМВР – чл.142, ал.2 ЗМВР. Статутът на лицата, работещи по трудово правоотношение, се урежда при условията и по реда на Кодекса на труда и на ЗМВР – чл.143, ал.5 ЗМВР. Статутът на държавните служители по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, към които спада и ищецът, се урежда със Закона за държавния служител, а с изменение на ЗМВР - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.10.2020 г. - и с чл. 56, чл. 151, ал. 1 и 7, чл. 156, ал. 4, чл. 181, ал. 3, чл. 182, чл. 185, ал. 1, чл. 186а, чл. 190, ал. 2, чл. 191 и 233 от ЗМВР – чл.143, ал.4 (изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.10.2020г.) ЗМВР.

Нормата на чл.181, ал.1 ЗМВР, която гласи, че служителите на МВР имат право на храна или нейната левова равностойност, не може да се тълкува изолирано от останалите норми от същия закон, които уреждат статута на отделните категории служители в МВР и по – конкретно следва да

се разглежда във връзка с нормата на чл.142, ал.4 ЗМВР. Последната в настоящата ѝ редакция предвижда служителите от категорията по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР да се ползват само с определени изрично посочени права по ЗМВР и сред тях не попада правото на безплатна храна или нейната левова равностойност по чл.181, ал.1 ЗМВР. Следва да се има предвид, че отделните категории служители на МВР са натоварени с различни функционални компетенции, което обуславя разликата в установените за тях права и законодателно това е изразено с регламентиране на статута им по различен начин (изцяло по ЗМВР, по КТ и по ЗМВР или по ЗДСл и само отчасти по ЗМВР). Въпрос на законодателна воля е как ще бъде определен статутът на служителите на МВР и с какви права ще се ползват отделите категории служители на МВР. Въпрос на законодателна техника е начинът, по който ще посочат правата, с които се ползват служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР. В случая това е направено като изрично са посочени конкретни норми по ЗМВР, които са приложими към обсъжданата категория служители – чл.142, ал.4 ЗМВР, което означава, че останалите права по ЗМВР не им се следват. Друг извод не следва и от нормата на чл.1 ЗМВР, която сочи, че законът урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на Министерството на вътрешните работи (МВР) и статута на служителите в него. От текста на посочена норма не следва, че статутът на всички служители в МВР се определя по ЗМВР, а само че със ЗМВР се определят правилата, които уреждат статута им, като този статут може да се урежда изцяло или отчасти с правилата по ЗМВР и/или по правила от друг закон.

Следва да се посочи, че статут на служители от системата на МВР по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР – държавни служители, е въведен с § 36 от Закона за изменение и допълнение на Закона за министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г.), като са приети промени в статута на отделните категории служители в системата на МВР и са разграничени по-конкретно заемащите т. нар. „административни длъжности“ от държавните служители с полицейски функции по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР (последното е посочено в решение на Конституционния съд по к.д. № 1/2017г.). Съгласно § 86 ПЗР към ЗИД на ЗМВР разпоредбите на действащото законодателство за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т.1 ЗМВР се прилагат за държавните служители в МВР, заемащи длъжности за държавни служители по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, чиито служебни правоотношения не са прекратени към 1 април 2015 г., като посочената разпоредба се отнася само за тези служители, които са работили по заварено служебно правоотношение, какъвто не е настоящият случай. Само по заварени правоотношения с оглед спазване на принципа за плавен преход при законодателната промяна относно статута на отделни категории служители в системата на МВР, израз на който плавен преход е незасягането на вече придобити права (запазване на т.н. „социален пакет“), е предвидено запазване на правата по правоотношението, по което е полаган трудът, въпреки законодателната промяна на статута от определена категория служители. В тази връзка пар. 69, ал.6 ПЗР на ЗИД на ЗМВР предвижда служителите по пар.86 ЗИД на ЗМВР, чийто длъжности са за заемане по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, да запазят в основата си заплата като компонент пари за храна по чл.181, ал.1 ЗМВР, което е аргумент в подкрепа на тезата, че на новоназначените служители със статут по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР пари за храна по чл.181, ал.1 ЗМВР не се следват. Ако законодателната идея бе и служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР да получават пари за храна съгласно чл.181, ал.1 ЗМВР, то би било излишно да се предвиди в нормата на пар.69, ал.6 ПЗР на ЗИД на ЗМВР придобивката „пари за храна“ да се посочи като дължима спрямо служителите по пар.86 ЗИД на ЗМВР, чийто длъжности са такива по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, защото иначе тази придобивка би им се следвала на основание чл.181, ал.1 ЗМВР, а не съгласно изричната норма на пар.69, ал.6 ПЗР на ЗИД на ЗМВР. От решение на Конституционния съд по к.д. № 1/2017г. могат да бъдат почерпени аргументи за това, че е допустимо и не представлява нарушение на принципа за равно третиране отделните категории служители в системата на МВР да се ползват от различни права, обусловено в и различието на изпълняваните от тях функции.

В обобщение на горното законодателят е придал на държавните служители със статут по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР само част от правата, с които се ползват останалите категории служители на МВР, като сред придадените права не е правото по чл.181, ал.1 ЗМВР за безплатна храна и нейната парична равностойност. Предвид изложеното нормата на чл.181, ал.1 ЗМВР следва да се тълкува заедно с нормата на чл.142, ал.4 ЗМВР и да се приеме, че право на безплатна храна по чл.181, ал.1 ЗМВР имат само служителите по чл.142, ал.1, т.1 и т.3 и ал.3 ЗМВР, сред които не попада ищецът.

Следва да се посочи още, че в изпълнение на законовата делегация по чл.181, ал.5 ЗМВР е издадена Наредба № 8121з-773 от 01.07.2015г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи. С Наредбата се определят условията и редът за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи (МВР) по чл. 142, ал. 1, т. 1 и т.3 и ал. 3 от ЗМВР – чл.1 от Наредбата. Неоснователен е доводът, че Наредбата по недопустим начин (в нарушение на обема на законовата делегация по чл.181, ал.5 ЗМВР) стеснява кръга от служителите на МВР, които имат право на безплатна храна. Напротив, нормата на чл.1 от Наредба № 8121з-773 от 01.07.2015г. напълно съответства на законодателното решение относно правилата за уреждане на статута на отделните категории служители в МВР. Същите категории служители на МВР са посочени като правоимащи и в ежегодно издаваните на основание чл.181, ал.4 ЗМВР заповеди на министъра на вътрешните работи. Държавните служители със статут по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР имат право на безплатна храна съгласно чл.142, ал.4 (изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.10.2020г.) ЗМВР само ако извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда – арт. чл.181, ал.3, вр. чл.142, ал.4 ЗМВР. Такива дейности, свързани със специфичен характер на труда според нормата на чл.2 от Наредба № 8121з-773 от 01.07.2015г. са при условия на командироване или служителите в СОБТ - МВР (сега Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма"). Нито една от тези хипотези по чл.181, ал.3 ЗМВР не е налице в случая спрямо ищеца, от което следва, че през процесния период не му се следва безплатна храна и на основание чл.181, ал.3 ЗМВР.

Предвид изложеното искът за главното вземане е неоснователен, защото в полза на ищеца не е възникнало спорното материално право, което обуславя и неоснователност и на иска за акцесорното вземане. При това предявените искове следва да се отхвърлят.

По разноските:

Съобразно изхода на делото право на разноски имат само ответникът, на който следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева на основание чл.25, ал.1 НЗПП, вр. чл.78, ал.8 ГПК.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от М. Г. П., ЕГН *****, съдебен адрес : гр. София, ул. „Г“ № 27 – адв. В. П., срещу Дирекция „К***“ при МВР, БУЛСТАТ 0006952350491, адрес : гр. София, ул. „6 – ти септември“ № 29, искове по чл.79, ал.1 ЗЗД, вр. чл.181, ал.1 ЗМВР, вр. чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР и чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата от 4140 лева - произтичащо от служебно правоотношение задължение за заплащане на левова равностойност на храна за периода от 17.02.2020 г. до 03.01.2023 г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (17.02.2023г.) до окончателното плащане, както и сумата от 639,78 лева – обезщетение за забава в размер на законната лихва за общ период на забавата от 17.02.2020г. до 03.01.2023г.

ОСЪЖДА М. Г. П., ЕГН *****, съдебен адрес : гр. София, ул. „Г“ № 27 – адв. В. П., да плати на Дирекция „К***“ при МВР, БУЛСТАТ 0006952350491, адрес : гр. София, ул. „6 – ти септември“ № 29, на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата от 100 лева – разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____